

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Bytomia, miasta Piekary Śląskie i powiatu tarnogórskiego za rok 2012

Bytom 2013

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu sprawuje nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia na terenie 2 miast na prawach powiatu: Bytom i Piekary Śląskie oraz powiatu tarnogórskiego, w skład, którego wchodzi 4 gminy miejskie: Kalety, Miasteczko Śląskie, Radzionków, Tarnowskie Góry i 5 gmin wiejskich: Krupski Młyn, Ożarówice, Świerklaniec, Tworóg, Zbrostawice. Łączna powierzchnia terenu - 753 km², liczba ludności 372,3 tysięcy.

Tabela 1 - Zestawienie liczbowe powierzchni i ludności dla poszczególnych jednostek terytorialnych

<i>Jednostka terytorialna</i>	<i>Powierzchnia w km²</i>	<i>Liczba ludności w tys.</i>
Bytom	69	176,1
Piekary Śląskie	40	57,7
Powiat Tarnogórski		
Tarnowskie Góry	84	60,9
Miasteczko Śląskie	68	7,5
Radzionków	13	17,2
Kalety	76	8,7
Gmina Krupski Młyn	39	3,4
Gmina Ożarówice	46	5,6
Gmina Świerklaniec	45	11,4
Gmina Tworóg	125	8,1
Gmina Zbrostawice	148	15,7
Razem	753 km²	372,3

Dostarczana woda pochodzi z urządzeń wodociągowych, które są zasilane wodą pochodzącą głównie z ujęć wód podziemnych (ok.90% ludności) oraz ujęć wód powierzchniowych (ok. 10% ludności).

Celem prowadzonego monitoringu jakości wody jest zapewnienie mieszkańcom korzystania z wody bezpiecznej dla zdrowia.

Na ocenę jakości wody składają się wyniki prowadzonych działań kontrolnych poparte dowodami w postaci przeprowadzonych badań laboratoryjnych. W celu zapewnienia maksymalnej wiarygodności wyników badań, a także spełnienia wymogów Unii Europejskiej, laboratoria badania wody Państwowej Inspekcji Sanitarnej pracują w systemie zintegrowanym i posiadają świadectwa kompetencji, którymi są certyfikaty akredytacji.

Łącznie w 2012 r. na nadzorowanym terenie ,w ramach prowadzonego monitoringu oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano **525** próbek wody (**1** woda surowa), w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **508** (**1** woda surowa), pod względem bakteriologicznym -**446**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, zapach, smak, pH azotany, nikiel, ołów, twardość, żelazo, mangan,) stwierdzono w **43** próbkach wody a wskaźników mikrobiologicznych w **12** próbkach (bakterie grupy coli, Enterokoki, Escherichia coli ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C).

Zarejestrowano **11** interwencji: w tym **6** zasadnych, **1** przekazano wg.kompetencji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Bytomiu
mgr Jolanta Wąsowska

MIASTO BYTOM

Miasto korzysta z wody dostarczanej z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach, pochodzącej z ujęć wód głębinowych zasilających Stacje Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim, „Miedary” w Tarnowskich Górach i „Zawada” w Karchowicach, gm. Zbrostawice oraz z ujęć powierzchniowych Dzieńkowice, Czaniec i Goczałkowice - zbiorniki Mikołów (dzielnice Szombierki i Bobrek). Pierścieniowy układ sieci wodociągowej daje możliwość mieszania wody z różnych źródeł oraz zmiany kierunku zasilania.

Jakość wody wodociągowej na terenie miasta kontrolowana jest systematycznie w **13** wyznaczonych punktach, zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta.

Łącznie w 2012r na terenie miasta w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody (w 13 punktach kontrolnych) oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano **138** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **138**, pod względem bakteriologicznym -**128**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, smak, zapach, żelazo, mangan) stwierdzono w **5** próbkach wody a wskaźników mikrobiologicznych w **2** próbkach (Enterokoki).

Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

Zarejestrowano **8** interwencji: w tym **5** zasadnych, **1** przekazano wg.kompetencji. Wnoszone przez mieszkańców zastrzeżenia dotyczyły pogorszenia parametrów organoleptycznych wody (barwy i mętności) oraz obecności zanieczyszczeń mechanicznych.

Przyczyną tego stanu były awarie na sieci magistralnej, eksploatowanej przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach oraz zmiana źródła zasilania tej sieci w związku z wyłączeniem z eksploatacji SUW Kozłowa Góra .

MIASTO PIEKARY ŚLĄSKIE

Miasto zaopatrywane jest w wodę zakupywaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach dostarczaną ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim (poza częścią dzielnicy Dąbrówka Wielka zasilanej wodą z nadzorowanych przez inne PSSE ujęć powierzchniowych – SUW Goczałkowice lub SUW Będzin).

Kontrola jakości wody, dostarczanej odbiorcom w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzona jest w wyznaczonych na terenie miasta 5 punktach monitoringowych. W oparciu o uzyskane wyniki badań stwierdza się, że jakość wody w sieci wodociągowej na terenie Piekar Śląskich nie budzi zastrzeżeń i oceniono ją jako przydatną do spożycia.

Nadzorem sanitarnym tut. Stacji objęte są również: eksploatowane dla potrzeb własnych ujęcie wód głębinowych Zakładu Górniczego „Piekary” przy ul. gen.J.Ziętka oraz ogólnodostępne źródło naturalne przy Parafii Katolickiej NMP, ul. Ks. Ficka.

Woda z ujęcia wód głębinowych Zakładu Górniczego „Piekary” odznacza się podwyższoną twardością.

Wodę ze źródła przy ul. Ks. Ficka z uwagi na obecność bakterii grupy coli, Escherichia coli i azotanów oceniono jako nieprzydatną do spożycia.

Łącznie w 2012r na terenie Piekar Śląskich w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 68 próbek wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, azotany) stwierdzono w 4 próbkach wody a wskaźników mikrobiologicznych w 4 próbkach (bakterie grupy coli, Escherichia coli).

POWIAT TARNOGÓRSKI

Łącznie w 2012r na terenie powiatu tarnobrzegskiego, w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano **319** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **302**, pod względem bakteriologicznym -**255**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, zapach, pH azotany, nikiel, ołów, twardość, żelazo, mangan) stwierdzono w **34** próbkach wody, a wskaźników mikrobiologicznych w **6** próbkach (Enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$).

Zarejestrowano **3** interwencje: w tym **1** zasadna.

MIASTO RADZIONKÓW

Miasto zaopatrywane jest w wodę dostarczaną z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach, pochodzącą z nadzorowanych przez PPIS w Bytomiu Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim oraz „Miedary” w Tarnowskich Górach.

Kontrola jakości wody, dostarczanej odbiorcom w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzona jest w wyznaczonych na terenie miasta **2** punktach monitoringowych.

W 2012r na terenie miasta w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym **23** próbki wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność) stwierdzono w **2** próbkach wody a wskaźników mikrobiologicznych w **1** próbce (ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$).

Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Radzionkowa oceniono jako przydatną do spożycia.

MIASTO TARNOWSKIE GÓRY

Miasto zaopatrywane jest w wodę pochodzącą z ujęć wód głębinowych, eksploatowanych do celów wodociągowych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, tj. uj. Opatowice, uj. nr III, ul. Opolska, uj. Strzybnica oraz zakupywaną przez to Przedsiębiorstwo z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów. S.A. Katowice – Stacje Uzdatniania Wody „Miedary” w Tarnowskich Górach i „Bibiela” w Miasteczku Śląskim. Do sieci miejskiej eksploatowanej przez PWiK Tarnowskie Góry podawana jest również woda ze Stacji Uzdatniania Wody eksploatowanej przez Górnośląskie Centrum Rehabilitacji „Repty” w Tarnowskich Górach oraz z ujęcia należącego do Centrum Handlowo Magazynowego w Tarnowskich Górach, ul. Zagórska (włączone ponownie do eksploatacji od czerwca 2012r).

Na podstawie wyników prowadzonych w 2012r. kontrolnych badań, wodę w urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia, tj. dostarczaną przez PWiK Tarnowskie Góry z ujęć własnych i zakupywaną z GPW Katowice, CHM Tarnowskie Góry oraz GCR „Repty” oceniono jako przydatną do spożycia. Tym niemniej woda z ujęcia Centrum Handlowo Magazynowego wykazuje wysoką zawartość chromu, która nie przekracza dopuszczalnej wartości ale jest niestabilna i okresowo bliska górnej granicy normy.

Dla potrzeb własnych użytkowników eksploatowane są zlokalizowane na terenie miasta ujęcia należące do zakładów „FASER” S.A., PKP Tarnowskie Góry „Grupa Las” i „Zamet” oraz Agencji Inicjatyw Gospodarczych S.A. w Tarnowskich Górach (ujęcie zasila obiekt Park Wodny, ul. Obwodnica 8). Woda z w/w ujęć odpowiadała wymaganiom dla wody

Nadzorem sanitarnym tut. Stacji objęte było również źródło naturalne zlokalizowane w dzielnicy Repty Śląskie. Z uwagi na ponadnormatywną zawartość azotanów woda jest nieprzydatna do spożycia.

W 2012r na terenie Tarnowskich Gór w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano **113** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **103**, pod względem bakteriologicznym -**81**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo, mangan, ołów) stwierdzono w **9** próbkach wody, a wskaźników mikrobiologicznych w **1** próbce (ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$).

MIASTO MIASTECZKO ŚLĄSKIE

Miasto zaopatrywane jest w wodę dostarczaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, zakupywaną ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach oraz z ujęcia Huty Cynku „Miasteczko” w Miasteczku Śląskim.

W 2012r. monitoring jakości wody wodociągowej prowadzono w dwóch wyznaczonych punktach kontrolnych dla poszczególnych stref zasilania.

W 2012r. z urządzeń wodociągowych na terenie miasta pobrano **27** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **27**, pod względem bakteriologicznym -**16**.

Wodę oceniono jako przydatną do spożycia.

MIASTO KALETY

Miasto jest zaopatrywane w wodę o dobrej jakości, dostarczaną z miejskiej sieci wodociągowej, zasilanej wodą zakupywaną z Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” GPW Katowice.

W 2012r. z urządzeń wodociągowych na terenie Kalet pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym **6** próbek wody.

GMINA KRUPSKI MŁYN

Wodę dostarczaną odbiorcom z eksploatowanych przez Gminę Stacji Uzdatniania Wody Kolonia Ziętek i Potępa, ul. Sportowa oraz zakupywaną z ujęcia Zakładu „Nitroerg” S.A. w Krupskim Młynie (do sierpnia 2012r) oceniono jako przydatną do spożycia.

W kwietniu 2012r dopuszczono do eksploatacji nowe ujęcie w Krupskim Młynie, ul. Główna, z którego do sierpnia 2012r woda była wykorzystywana dla potrzeb basenu kąpielowego odkrytego w w/w miejscowości. Od sierpnia 2012r ujęcie to zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia odbiorców na terenie całego Krupskiego Młyna. Tym samym gmina zaprzestała zakupu wody z ujęcia Zakładu „Nitroerg” S.A.

Woda podawana do sieci z przedmiotowego ujęcia spełnia wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia. Natomiast na sieci wodociągowej stwierdza się przekroczenia manganu i miejscowo żelaza. W związku z powyższym wystąpiono do gminy o ustalenie i usunięcie przyczyny istniejącego stanu.

Nadzorem sanitarnym objęty był również wodociąg Ośrodka Harcerskiego w Borowianach. W 2012r woda była dopuszczona do spożycia.

W 2012r na terenie Gminy w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody pobrano **36** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **32**, pod względem bakteriologicznym -**28**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, twardość, pH, żelazo, mangan) stwierdzono w **10** próbkach wody a wskaźnika mikrobiologicznego w **3** próbkach (ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, Enterokoki).

GMINA TWORÓG

W oparciu o wyniki prowadzonego w 2012r. monitoringu jakości wody z eksploatowanych przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Tworogu urządzeń wodociągowych wodę dostarczaną ze Stacji Uzdatniania Wody – Połomia, Mikołeska, Wojska i Tworóg oraz zakupywaną z ujęcia Boruszowice Przedsiębiorstwa Ekologicznego BCD S.A. w likwidacji oceniono jako przydatną do spożycia.

Poza kontrolą jakości wody w urządzeniach wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia ludności, będących w gestii Gminy, nadzorem sanitarnym objęte były wodociągi eksploatowane przez Firmę „BLER” Sp. z o.o. Ubojnia Brynek, ul. Zakładowa 1 oraz Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych w Brynku.

Z uwagi na ponadnormatywną zawartość manganu i żelaza oraz mętność i barwę woda ze Stacji Uzdatniania eksploatowanej przez Ubojnię w Brynku, dla potrzeb własnych zakładu nie spełniała wymagań organoleptycznych i fizykochemicznych określonych dla wody do spożycia.

Okresowo odchylenia od wymagań fizykochemicznych (ponadnormatywna zawartość manganu) wykazywała również woda z wodociągu Z.Sz.LiE w Brynku .

W 2012r z urządzeń wodociągowych na terenie gminy, w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano **27** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **24**, pod względem bakteriologicznym -**27**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo, mangan, zapach) stwierdzono w **6** próbkach wody, a wskaźników mikrobiologicznych w **1** próbce (ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$).

GMINA ZBROSŁAWICE

W oparciu o wyniki prowadzonego w 2012 r. monitoringu jakości wody z eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrosławicach urządzeń wodociągowych dostarczaną odbiorcom wodę, pochodzącą z SUW Miedary- Kopanina oraz zakupywaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach (SUW „Zawada”) PWiK Zabrze (st. głębinowa S-III Świętoszowice) i ZUK Tworóg (SUW Wojska) oceniono jako przydatną do spożycia.

Poza zbiorowym zaopatrzeniem, niewielka część ludności korzysta z wody dostarczanej z wodociągu Przedsiębiorstwa Nasiennego „Księży Las” (ujęcie własne zakładu). W 2012r woda z tego wodociągu spełniała wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2012r z urządzeń wodociągowych na terenie gm. Zbrosławice pobrano **41** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **41**, pod względem bakteriologicznym - **35** Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo, mangan) stwierdzono w **2** próbkach wody.

GMINA ŚWIERKLANIEC

Gmina zaopatrywana jest w wodę do spożycia zakupywaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów Katowice, pochodzącą ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim.

Jedynie niewielka część odbiorców (ok.15 osób) korzysta z wody pochodzącej z eksploatowanego przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu ujęcia Nakło Śląskie, ul. Wapienna.

Dostarczaną odbiorcom wodę oceniono jako przydatną do spożycia.

W 2012r z urządzeń wodociągowych na terenie gm. Świerklaniec pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym **15** próbek wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo) stwierdzono w **2** próbkach wody.

GMINA OŻAROWICE

Gmina zaopatrywana jest w wodę pochodzącą z eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach ujęć Pyrzowice i Tapkowice oraz zakupywaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach (Stacja Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim) i GZGWIK w Mierzęcicach.

Wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie gminy Ożarowice oceniono jako przydatną do spożycia.

Tym niemniej, w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu jakości wody stwierdza się, że woda pochodząca z ujęcia Pyrzowice odznacza się znaczną, utrzymującą się w górnej granicy normy zawartością azotanów, z tendencją do okresowych przekroczeń dopuszczalnej wartości dla tego parametru. W związku z powyższym, w razie konieczności zapewnienia właściwej jakości wody prowadzone jest mieszanie z wodą zakupywaną z GZGWIK Mierzęcice lub GPW Katowice.

W 2012r z urządzeń wodociągowych na terenie gminy pobrano **31** próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- **31**, pod względem bakteriologicznym -**19**. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, azotany, nikiel) stwierdzono w **3** próbkach wody.

